

TKI-työryhmän jäsenten kynästä –kirjoitussarja
Teksti julkaistaan TKI-työryhmän sivuilla 27.9.2022

Pienet superkasvajät kohentamaan kansantaloutta

Suomea on vaivannut jo pitkään ‘uuden Nokian’ etsimisen haamu. Pyydetään yhtä suurta kalaa, eikä ymmärretä, että kasvu voisikin syntyä monesta pienestä superkasvajasta, jotka pystyvät skaalaamaan tuotteensa kustannustehokkaasti. Sellaisista superkasvajista, joiden tuotteet helpottavat omien kansalaisten ja yritysten arkea, ovat oivallisia vientiin ja kohentavat kansantaloutta.

Nykyinen ajatusmalli siitä, että valitaan jokin yksittäinen ilmiö ja laitetaan kaikki panokset tämän ilmiön tutkimiseen ja kehittämiseen sisältää suuria riskejä. Elinkustannuksia lisäävät, liian tiukasti rajatut ”vihreät” investoinnit ja hiilidioksidijahti eivät esimerkiksi lisää jaettavaa vaan pakottavat kansalaiset ja yritykset maksamaan entistä enemmän sähkön kaltaisista välttämättömyshyödykkeistä. Kallistuneet peruselinkustannukset syrjäyttävät muuta kulutusta ja heikentävät talouden elinvoimaa.

Yhteiskunta ei kestä sitä, että toimiva infrastruktuuri korvataan ennenaikaisesti kalliilla, teknisesti keskeneräisellä ja pian vanhenevalla teknologialla. On selvää, ettei raskaasta kestävyysvajeesta kärsivällä Suomella yksinkertaisesti ole tällaiseen varaa. Päästöjä on tietenkin vähennettävä, mutta energiasiirtymää ei voi toteuttaa nopeammin kuin mikä on teknistaloudellisesti mahdollista.

Inhorealistina on myös myönnettävä, että kasvuun tarvittavat tekijät eli inhimillinen ja kiinteä pääoma eivät ole entisen veroisia. Pseudotutkimus ja -koulutus eivät mitenkään muutu vientituotteiksi. Ideologisen tutkimuksen priorisoiminen ei ratkaise ongelmia vaan rajoittaa ratkaisujen etsimistä ja löytämistä todellisiin ja merkittäviin yhteiskunnallisiin haasteisiin. Ei voi olla niin, että tutkimus- ja kehityshankkeiden rahoitushakemuksissa pyöritellään lauseita ja esitellään prosesseja ja tavoitteita, jotka ovat poliittisesti korrekkeja, mutta teknistaloudellisesti mahdottomia toteuttaa.

Tarvitsemme todellista uutuusarvoa sisältäviä innovaatioita, jotka ratkaisevat olemassa olevia tai estävät ennakoitavia ongelmia. Tavoitteissa on oltava realismia ja toteutuksessa järkeä.

TKI-politiikalla tulee luoda parhaat mahdolliset puitteet tutkimukselle ja kehittämiselle ja mahdollistaa monipuolinen, out of the box-ajattelu. Nykyisen kaltaista, osin vahvasti politisoitunutta tutkimus, kehitys- ja innovaatioilmapiiriä on muutettava. On mahdollista, että suuri osa panostuksista uusiutuvaan teknologiaan ja ilmastonmuutoksen torjuntaan menee tällä yhden hevosen taktiikalla hukkaan.

Mielestämme nykyistä, toimivaa teknologiaa täytyy saada suosiolla hyödyntää käyttöikänsä loppuun. Sen rinnalla on kehitettävä ns. ”vanhanaikaista” teknologiaa puhtaammaksi ja kustannustehokkaammaksi sekä kehitettävä uusia kustannuskilpailukykyisiä, innovatiivisia ratkaisuja.

Voittajateknologiaksi voikin lopulta valikoitua jokin paljon yksinkertaisempi ratkaisu kuin nyt uskotaankaan. Entä jos hiilidioksidin kustannustehokas sieppaus onnistuisi jo hiilivoimalassa? Entä jos bensa-autojen päästöt voitaisiin hyödyntää teollisuudessa?

Ratkaisuksi esitämme TKI-investointien uudenlaista balansointia. Tietty osa, esimerkiksi 20 prosenttia, tulisi laittaa tutkimukseen, jossa kehitetään vahvasti ja ennakkoluulottomasti olemassa olevaa teknologiaa kustannustehokkaammaksi, vähäpäästöisemmäksi ja vaikuttavammaksi. Osa tutkimuskehityspanoksista suunnattaisiin siten, että voittajateknologiat tulisivat uudesta teknologiasukupolvesta.

Kaiken tutkimuksen tulisi mielestämme olla tietyllä aikavälillä myös kaupallistettavaa. Ideologista tutkimusta ei pysty kaupallistamaan. Meidän tulee kyetä tunnistamaan todelliset uhat ja ongelmat, on tunnustettava tosiasiat ja noustava Nokian haamun varjosta.

TKI-rahojen viisas, vaikuttava ja vastuullinen hyödyntäminen, skaalautuvuus ja vientitulojen saaminen tutkimustulosten hyödyntämisellä lienee lopulta se päämäärä mitä yhdessä haemme. Tuottaahan se kuitenkin lopulta kansalaisille ne hyvinvointipalvelut joita yhdessä käytämme.

Lulu Ranne
Ville Vähämäki

Kirjoittajat ovat perussuomalaisten edustajat Parlamentaarisisessa TKI-työryhmässä 2022.